

VERNÍ PRAVDE, SMÄDNÍ PO POZNANÍ

Konferencia doktorandov RKCMBF UK, 18. apríla 2018

9:00 Otvorenie (dekan ThDr. Ing. Vladimír Thurzo, PhD.)

I. Morálno-etická sekcia 9.05-10.30

1. Pavol Mikula
2. Katarína Hulmanová
3. Ján Viglaš

Prestávka

II. Biblicko-historická a právna sekcia 10.45-12.15

1. Adriana Alexyová
2. Tomáš Huda
3. Veronika Petiová

Obed 12.20-13.20

III. Dogmatická sekcia 13.30-14.30

1. Matej Pinkas
2. Ivan Ružička

IV. Liturgicko-pastorálna sekcia 14.30-16.00

1. Attila Nemes
2. Peter Šantavý
3. Jozef Možiešik

PREDHOVOR:
ThDr. Ing. Vladimír Thurzo, PhD.
dekan fakulty

Verní pravde, smädní po poznání je názov pilotnej doktorandskej konferencie, ktorú sme sa rozhodli prvýkrát zorganizovať na pôde fakulty v akademickom roku 2017/18. Už vyše osemdesiat rokov sa stovky študentov Rímskokatolíckej cyrilometodskej bohosloveckej fakulty ponárajú do mora vedomostí, ktoré ponúka teológia. Viacerí z nich, smädíaci po hlbšom poznání, pokračujú v doktorandskom štúdiu. Tretí stupeň štúdia je vzhľadom na špecializáciu a zúženie študovaných tém postavený na individuálnej práci každého študenta podstatne viac než magisterský stupeň. To je nielen jedna z príčin fragmentácie študentskej komunity, ale zároveň aj jeden z hlavných dôvodov konania konferencie pre doktorandov, ktoré sa naša fakulta rozhodla zorganizovať. Kladieme si ňou najmä tri ciele. Po prvé, vytvoriť platformu, na ktorej by sa im umožnilo prezentovať výsledky svojej práce a obohatiť aj širšie publikum témami, ktorým sa venujú. Druhým cieľom je vytvoriť priestor na bližšie spoznanie sa doktorandov, vzájomné obohatenie a prediskutovanie rôznych tém. Najväčší význam však pripisujeme výstupom, ktoré by mali vzniknúť z konferencie vo forme príspevkov v domácom a zahraničnom zborníku. Publikačná činnosť doktorandov je jedným z hlavných meradiel úrovne vedeckej činnosti fakulty. Preto chceme, aby sa každý študent tretieho stupňa aspoň raz počas štúdia zúčastnil na konferencii, ktorá bude pre neho stimulom k publikovaniu výsledkov svojej práce.

I. MORÁLNA SEKCIA

Pavol Mikula

Kritika prístupu k otázke prirodzeného zákona

V kontexte komplexných otázok modernej a postmodernej spoločnosti, hlavne z dôvodu urýchľovania zmien na poli vedeckého a technického pokroku, nadobúda otázka prirodzeného zákona stále väčší význam. Človek dosiahol väčšiu moc nad rôznymi procesmi v sebe i mimo seba a nie vždy je schopný aj zodpovedne s ňou nakladať. Je však teoretická štruktúra prirodzeného zákona odolná voči rôznym námietkam a je dostatočne presvedčivá? Príspevok má za cieľ poukázať na niektoré teoretické problémy prístupu k otázke prirodzeného zákona a načrtnúť ich možné riešenia.

Katarína Hulmanová

Chudoba vo svetle sociálnej náuky Cirkvi

V súčasnosti sú na Slovensku vážne sociálne problémy, vedúce k extrémnej dlhodobej chudobe mnohých občanov. Jednotná definícia a meranie chudoby neexistuje vo vedeckej ani v politickej sfére. Fenomén chudoby má aj silný osobný rozmer a môže zasiahnuť ľudskú dôstojnosť. Sociálne zákonodarstvo u nás sa odvíja od spôsobu merania chudoby, čiastočne ignorujú princíp subsidiarity. Cirkev vníma ako hlavnú príčinu chudoby hriech. Štát, Cirkev a občianska spoločnosť akoby súťažili pri poskytovaní služieb chudobným, nerozoznali dostatočne svoju pravú identitu a úlohu a snažili si preberať vzájomne kompetencie a nahrádzať sa. Pre vyjasnenie pozícií a motivácie jednotlivých zložiek spoločnosti popíšeme chudobu a jej odstraňovanie pohľadom sociálnej náuky Cirkvi. Kresťanské sociálne učenie aj v tejto téme má oprávnené črtu a požiadavku poskytovať zásady, ako „správne uvažovať“, „správne súdiť“ a „správne konať“. I keď sú pohľad Cirkvi, občian-

skej spoločnosti a štátu, ich vzťah k chudobným a motivácia k pomoci rôzne, predsa je nevyhnutné, aby spolupracovali na odstránení chudoby, oberajúcej ľudí o dôstojnosť.

Ján Viglaš

Výhrada vo svedomí verzus spoločné dobro: etická dilema povinnej vakcinácie

Očkovanie je v medicíne považované za jedno z prelomových opatrení na ochranu individuálneho aj verejného zdravia. Argumenty odporcov povinného očkovania najmä z radov katolíkov vznášajú aj náboženský argument výhrady vo svedomí na odmietnutie vakcín, ktoré boli vyvinuté a vyrobené s použitím buniek z tkanív umelo potratených plodov. Etická dilema spočíva v tom, ako aplikovať zdanlivo protikladné princípy: princíp odmietnutia spoluúčasti na nemorálnom konaní a princíp spoločného dobra.

II. BIBLICKO-HISTORICKÁ A PRÁVNÁ SEKCIA

Adriana Alexyová

Naratívna analýza textu Nm 13–14 z perspektívy Jozueho ako Mojžišovho nástupcu

Príspevok predkladá naratívnu analýzu Nm 13–14 vzhľadom na postavu Jozueho ako Mojžišovho neskoršieho nástupcu. Po situovaní textu v rámci vzdialeného a blízkeho kontextu ho vymedzuje a rozčleňuje jeho dej.

V krátkosti načrtáva jeho štruktúru. Určuje čas, prázdne miesta a dej rozoberá z hľadiska rôznych momentov; charakterizuje epizódy a scény. Bližšie opisuje rozprávača a čitateľa a predstavuje uhly pohľadu. Na záver charakterizuje postavy, najmä postavu Jozueho v nadväznosti na jej iné výskyty v Pentateuchu.

Tomáš Hud'a SchP

Vojenské duchovenstvo slovenskej armády na východnom fronte a Svätá stolica

Slovenská armáda zoskupená najprv v Rýchlej skupine, resp. brigáde, a neskôr v Rýchlej a Zaisťovacej divízii sa zúčastnila ťaženia proti ZSSR. Tu bola konfrontovaná s hrôzami vojny a jej následkami. Vojenská duchovná služba pôsobiaca na východnom fronte pomáhala zmierňovať vzniknuté veľké morálne škody tak v slovenských jednotkách, ako aj na civilnom obyvateľstve. Ich aktivity však siahali oveľa ďalej. Katolícki kňazi v uniformách poskytovali na východnom fronte tiež neoceniteľné služby Svätej Stolicy tým, že ich prostredníctvom sa do Ríma dostávali relevantné informácie o náboženskom, cirkevnom a politickom živote v ZSSR. Tento informačný kanál medzi ZSSR, Slovenskom a Vatikánom zabezpečoval vikár brannej moci mons. Michal Buzalka prostredníctvom vojenských duchovných pôsobiacich v poli.

Veronika Pétiová

Historický vývoj kanonizačných procesov od počiatkov Cirkvi po obdobie pontifikátu Benedikta XVI.

Procesy, ktorými Cirkev dnes nadobúda morálnu istotu o kanonizovanej svätosti, nemali vždy takú štruktúru, ako dnes. V priebehu dejín sa

menil spôsob, ako Cirkev rozlišovala kanonizovanú svätosť a tento rozvoj môžeme rozdeliť do piatich etáp. Tento príspevok má za cieľ zmapovať, ako sa menil proces kanonizácie v priebehu storočí v jednotlivých etapách vývoja kanonizačného práva, až kým nadobudol podobu dnešného procesného konania upraveného mimokódexovými normami kánonického práva.

III. DOGMATICKÁ SEKCIA

Matej Pinkas

Gnostické prvky v súčasnej popkultúre

Súčasná popkultúra na mnohých miestach pracuje s duchovnými motívmi podobnými kresťanstvu, ktoré sú však v skutočnosti návratom k starovekým gnostickým myšlienkam a pohľadom na Boha, človeka a svet. Táto nová gnóza sa úspešne uplatňuje v knižných, komiksových, filmových i seriálových dielach, predovšetkým fantasy a sci-fi žánrov. Cieľom príspevku je na základe analýzy konkrétnych moderných autorov a ich diel predstaviť, ako sa gnostické prvky prejavujú v rozmanitých formách súčasnej popkultúry.

Ivan Ružička

Interpretácia paradoxu kresťanského svedectva v Liste Diognétovi

Súčasná popkultúra na mnohých miestach pracuje s duchovnými motívmi podobnými kresťanstvu, ktoré sú však v skutočnosti návratom k starovekým gnostickým myšlienkam a pohľadom na Boha, človeka a svet. Táto nová gnóza sa úspešne uplatňuje v knižných, komiksových, filmových i seriálových dielach, predovšetkým fantasy a sci-fi žánrov. Cieľom príspevku je na základe analýzy konkrétnych moderných autorov a ich diel predstaviť, ako sa gnostické prvky prejavujú v rozmanitých formách súčasnej popkultúry.

IV. LITURGICKO-PASTORÁLNA SEKCIA

Attila Nemes

Liturgická spiritualita kňaza po Druhom vatikánskom koncile

Pre Druhý vatikánsky koncil je relevantný vzťah medzi kresťanskou spiritualitou a liturgiou. Koncil naznačuje aj tú skutočnosť, že liturgia musí byť v úzkom prepojení so životom veriacich. Liturgické hnutie predchádzalo samotný koncil a jeho predstavitelia požadovali návrat k liturgii ako k prameňu duchovného života. Predložená štúdia reflektuje predmetnú požiadavku, ktorú si Druhý vatikánsky koncil osvojil. Príspevok metódou analýzy a syntézy získaných poznatkov poukáže aj na konkrétny príklad liturgickej spirituality, a to vo vzťahu k duchovnému životu kňaza. Liturgia hodín je jeden z prvkov kňazskej liturgickej spirituality.

Peter Šantavý

Niektoré výzvy informačnej spoločnosti v oblasti morálnej teológie

Rodiaca sa informačná spoločnosť v kontexte postmodernity je sprevádzaná paradigmatickou zmenou, ktorá sa okrem iného dotýka základných morálnych princípov a hodnôt. Príspevok sa snaží poukázať na niektoré morálne dopady a výzvy, ktoré informačná spoločnosť a moderné informačné i komunikačné prostriedky prinášajú do dnešného sveta.

Jozef Možiešik

Katechumenátny model ako východisko pre katechizáciu

Všeobecné direktórium pre katechizáciu požaduje, aby sa katechumenátna formácia stala vzorom ostatných foriem katechézy, ich inšpiráciou v cieľoch a dynamizme a obohatením hlavnými prvkami. Príspevok približuje vývoj témy katechumenátu ako vzoru každej katechézy. Analyzuje cieľ, dynamizmus a vybrané prvky katechumenátu i obsahovú stránku katechumenátnej formácie vzhľadom na ich inšpiračnú hodnotu pre dnešnú katechézu. Na ich podklade charakterizuje katechumenátny model dnešnej katechézy.